

VOORTGANG

Het bestuur in nieuwe samenstelling heeft de sinds afgelopen november uitgezette koers en vaart goed kunnen behouden. Zo hebben we met Marhisdata elkaars gedigitaliseerde bestanden van hoofdzakelijk de 19e eeuwse zeilvaart toegelicht en kunnen we nu gegevens uitwisselen. Ook met de besturen van de Linschotenvereniging en Nederlandse Vereniging voor Zeegeschiedenis heeft in de Kamer te Hoorn constructief overleg over diverse raakvlakken en gezamenlijk opzeilen plaatsgevonden.

De Adviescommissie Kaap Hoorn-ronders had vier vacatures die intussen zijn herbezet met ervaren zeezeilers. Onlangs hebben het bestuur en de adviescommissie een gezamenlijke bijeenkomst in de Kamer gehouden om nader met elkaar kennis te maken. Aan de jaarpublikatie 2009 wordt door een team binnen de documentatie- en collectiecommissie hard gewerkt en na enkele windstiltes en depressies is

inmiddels het traject beter bezeilbaar geworden, zodat de geschatte tijd van aankomst in juni in zicht is. Op communicatierrein is inmiddels met voortvarendheid een geheel vernieuwde website gerealiseerd die veel mogelijkheden tot uitbreiding biedt. Zo willen we onder meer de op al gang gebrachte digitalisering van ons zeer omvangrijke schepenarchief van de 19e eeuw en onze specialistische bibliotheek via internet ontsluiten voor belangstellenden. Ons bestuurslid Ramon du Pré is de nieuwe webmaster. Hij wordt bijgestaan door een specialist in deze branche, nl. zijn zoon Martijn. Het bestuur bereidt intussen ook de volgende jaarbijeenkomst voor. Die wordt gehouden op zondag 1 november. Natuurlijk in Hoorn maar dan wel in een andere lokatie, nl. de Oosterkerk. Spreker zal zijn dr. W. Schuyesmans die onder de titel 'Winter met de Belgica' zal vertellen over een wetenschappelijke Belgische poolexpeditie in 1898. De officiële uitnodiging ontvangt u begin september, maar: Zet de datum alvast in uw agenda!

Kees van Louvezijn, voorzitter

ZOMERTHEMA KAAP HOORN-KAMERS

Het thema voor de zomeropeningen van de Oudheidkamers is het "werk aan boord", zoals door Arthur Briscoe in etsen weergegeven. Arthur John Trevor Briscoe werd in 1873 in Birkenhead (Engeland) geboren. Hij ontving zijn artistieke opleiding in Shrewsbury, waar hij een grote voorkeur voor maritieme thema's aan de dag legde. Zijn eerste expositie was in Londen (1906). In 1922 maakte hij aan boord van het Poolse opleidingsschip de 'Lwow' een reis van Rotherhite naar Genua. Tijdens die reis maakte hij schetsen van alle mogelijke facetten van het leven aan boord van het zeilschip. Hij overleed in 1943. Zijn werk is in vele musea over de gehele wereld te vinden.

Door enige begunstigers zijn een twaalfstal van deze etsen beschikbaar gesteld voor de expositie. Om schade door blootstelling aan daglicht te voorkomen zijn van 10 etsen reproducties gemaakt, die niet van het

origineel te onderscheiden zijn. Aan de hand van deze etsen en het model van het fregatschip "Nederland" wordt door de wachtlopers uitleg gegeven over het zware werk aan boord onder de barre Kaap Hoorn weersomstandigheden met behulp van de in de kamers aanwezige gereedschappen en instrumenten. De kamers zijn geopend elke woensdag van 11.00 tot 16.00 uur van april tot oktober en in de maanden juni, juli en augustus ook op de zondagen van 13.00 tot 16.00 uur.

Maak er een gezellige dag van!

Hoorn heeft een fraaie oude binnenstad met aantrekkelijke musea. Naast onze eigen Oudheidkamers vindt u in Hoorn ook het Westfries Museum, met o.m. ruime aandacht voor ons VOC-verleden, en het Museum van de XXe Eeuw.

Wij geven u graag inlichtingen (0229 245443 of 0229 246960). De VVV verzorgt stadswandelingen o.l.v. een ter zake kundige gids, evt. in combinatie met restaurantbezoek (Happen & Stappen). Inlichtingen:

VVV Noord-Hollands Schiereiland Midden, tel. 072 5114284.

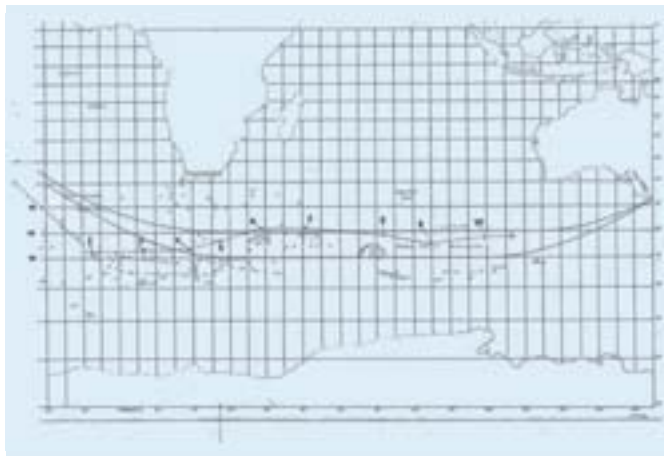
NIEUWE WEBSITE

Er is een geheel vernieuwde website van de Stichting Nederlandse Kaap Hoorn-vaarders. De vormgeving is gemoderniseerd, met deels een nieuw lettertype en een andere pagina-indeling. Wel blijft het vertrouwde beeld en gevoel van de oude site herkenbaar.

De informatie wordt aangevuld met foto's uit het archief (collectie) van de stichting. En er zullen meer artikelen, zoals bijvoorbeeld het verhaal van de Wereldomroep over de laatste Kaap Hoorn-vaarder, aan de site

worden toegevoegd. Het is de bedoeling dat t.z.t de door Jaap en Hetty Geijteman gedigitaliseerde versie van Bouma ook via de website beschikbaar komt. Maar dat is een hele klus die vermoedelijk nog enige tijd in beslag gaat nemen. Ook wordt het in de toekomst wellicht mogelijk het schepenarchief van Koen Suyk via de site te bekijken of om de catalogus van de bibliotheek te raadplegen.

De nieuwe site is gebouwd door Martijn du Pré, de zoon van de voorzitter van de Commissie voor Collectie en Documentatie, die als nieuwe taak erbij krijgt de site te beheren. De nieuwe site is al online. We hopen dat u allen een kijkje gaat nemen op www.kaaphoornvaarders.nl.

Marhisdata verzamelt belangrijke scheepvaartberichten uit 19e eeuwse dagbladen en brengt die samen in jaarlijkse kronieken. Als voorbeeld zonden zij ons hun *Kroniek 1856*. Daarin staat o.a. een in de NRC van 24 februari afgedrukte brief van kapitein F.Fokkens, waarin deze beschrijft hoe hij met de bark *GENE-RAAL DE STUERS* in 1855 op weg naar Australië in de zuidelijke Indische Oceaan tussen ijsbergen geraakte en naar een noordelijker breedte moest uitwijken.

Daar de routekeuze van zeilschepen een van de onderwerpen van onze Stichting is, werd besloten de bewuste reis eens in te tekenen in een KNMI-kaart met aanbevelingen uit dezelfde tijd. In de brief van kapitein Fokkens staat dat hij, na in de Atlantische Oceaan de evenaar op 24° 30' W te zijn gepasseerd, de weg volgde die in de zeilaanwijzingen van Matthew Maury (zie over Maury ons 'blauwe boekje' blz. 18) wordt geadviseerd. Die weg ligt tussen de breedtegraden van 45 en 50 Zuid 'omdat langs dien weg de wind, de zee en de afstand (de afstand tussen de lengtegraden neemt af met een hogere breedte) de meeste voordelen aanbieden' schrijft Maury. Verder stelt hij dat 'men mag aannemen dat het bezwaar ijs te ontmoeten slechts gelijk staat met de vaart van Engeland naar New York en scherp uitkijken dus op de voorgrond staat'.

Op 26 juni wordt aan de burgemeester van Hoorn de jaar-publicatie 2009 aangeboden. Onderwerp vormen de reis-beschrijvingen van kapitein J.G. de Roever. Hieronder, van de hand van Cees Paul, alvast een voorproefje.

EEN HONINGBEER VOOR ARTIS

Op 1 augustus 1864 noteert gezagvoerder J.G. de Roever van de bark *Cornelia Adolphine*, liggend op de rede van Soerabaja, in zijn zee-journaal: "kreeg een honingbeer in ijzeren hok aan boord, bestemd voor *Natura Artis Magistra*". Ook voor *De Roever* was dit blijkbaar zo'n apart deel aan zijn lading naar patria, dat hij er met een speciale vermelding toch even aandacht op moest vestigen. Over de lotgevallen van dit tropische dier aan boord van zijn schip vertelt *De Roever*, jammer genoeg, verder niets meer. Dankzij wat speurwerk en hulp van medewerkers van Artis kon worden vastgesteld, dat deze honingbeer in februari 1865 levend Artis bereikte en dat de bezoekers van de dierentuin nog twee jaar het dier hebben kunnen bewonderen. Gezien het verloop van de reis is dat eigenlijk een wonder.

De wouden van Java waren voor dit tropische dier zijn leefmilieu, daar vond hij in de bomen zijn voedsel. Hoewel de honingbeer een alleseter is gaat zijn voorkeur vooral uit naar vruchten. We mogen er rustig van uitgaan dat verse vruchten en vers water een paar weken na vertrek van Java aan boord van de *Cornelia Adolphine* niet meer te vinden waren. Bij het binnenlopen van het Kanaal, ter hoogte van de Gronden, na vier maanden op zee, in januari 1865, wordt de bark belopen door een vliegende winterstorm. In het tuig, maar ook aan

Na op 15 maart op 49°10'Z. en 7°40'W (positie 2) te zijn gekomen gekomen, zag Fokkens op 15° boven de horizon een witte streep, die enige minuten daarna een hoog, uitgestrekt ijsveld bleek te zijn. Na dat ontweken te hebben, volgde een berg van 500 meter breed en 100 meter hoog en tegen de avond nog een. 's Nachts werd met verminderd zeiloppervlak doorgelopen. De volgende dagen was er steeds ijs te zien. Op de 9e (positie 4) passeerde men een enorm ijseiland 'met bergen van verschillende vorm terwijl donkere schaduwen in de kloven en scheuren oogenschijnlijk bosschen en klein geboomte vormden'. Daarna kwam het schip in 'een kleine archipel met huiveringwekkende scherpe punten en hoeken. Ik was verplicht eenige streken over en weder te houden. Tegen den avond hadden wij deze gevaarlijke kameralden achter ons. Tegen zeven ure evenwel, werd er plotseling door den uitkijk geroepen "Op je roer"! Onmiddellijk hieraan voldoende, liep het schip dicht langs een hoog en uitgestrekt ijsveld. Slechts eenigzins van de schrik bekomen, was het andermaal de uitroep "Loef! Loef!, ijsbergen aan lij en recht vooruit". Ik vreesde, door in die streek voort te blijven sturen, meer en meer ijs te zullen ontmoeten en vond mij verplicht om van de door de Heer Maury voorgeschreven koerslijn af te wijken en meer noordwaarts te houden.'

Zo kwam de 'Generaal de Stuers' in veiliger vaarwater en vervolgde de reis naar Port Jackson. In de conclusie, die Fokkens na thuiskomst publiceerde in *Verhandelingen betreffende het Zeewezen*, schrijft hij: 'Ik gevoel mij verplicht, te bekennen, dat ik het zeilen in deze hoge zuidelijke streken, van wege het ijs, als gevaarlijk beschouw, wanneer geene andere middelen dan goed uitkijken in acht genomen worden'. Wanneer wij nu de door het KNMI in 1857 gepubliceerde routekaart bezien met als de zuidelijkste aanbevolen trek die langs de 50e breedtegraad, dan tonen de door ons met cijfers aangegeven posities van de 'Generaal de Stuers' dat dit schip reeds zeer westelijk bij die breedtegraad was aangekomen en mogelijk mede daardoor eerder en meer tussen ijsbergen (de zwarte driehoekjes in de kaart zijn vóór 1855 gerapporteerde ijsbergen) was geraakt. Wie zal het zeggen? De directe vaart van Europa naar Australië was nog jong en de routekeuze nog in belangrijke mate experimenteel. Aan volgende routeadviezen van het KNMI zal kapitein Fokkens' verslag ongetwijfeld hebben bijgedragen. Wij danken Marhisdata voor het door hen opgetekende krantenbericht en hopen dat ook onze huidige lezers daar belang in stellen.

H. Hazelhoff Roelfzema en H. v.d. Berge

dek wordt veel schade aangericht. De Roever schrijft: "het schip leek soms een reddeloos wrak" en "het volk leed door het ontberen van warm voedsel, omdat het met de ontramponeerde kombuisshut ondoenlijk was een vuur aan te houden" Hoe zou dat voor onze honingbeer zijn geweest? Na een paar weken komt het schip eindelijk, begin februari 1865, voor het gat van Texel, maar toen stond er een harde oostenwind bij felle vorst. Het water, dat aan alle kanten over het dek vloog, werd onmiddellijk ijs. Bij het vastmaken der zeilen die bijna zo hard waren als planken, liepen een paar bemanningsleden bevroren vingers op. Ook deze kou overleefde dit tropische dier, want in de lijst met schenkingen, zoals het Koninklijk Zoologisch Genootschap *Natura Artis Magistra* die in het Jaarboekje over 1865 publiceerde, wordt onze honingbeer uit Soerabaja ook genoemd!

Die Jaarboekjes van dat eerbiedwaardig Genootschap zijn trouwens interessant. In de vaste rubriek Leden van Verdiensten treft men menig bekende naam uit de koopvaardij bijv: een Jaski, een Hazewinkel, Sweys, e.d. Veel zeelieden, gezagvoerders, stuurlieden, maar ook een scheepskok nemen in de negentiende eeuw uit alle hoeken van de aarde allerlei bijzondere dieren mee voor Artis. De ons bekende Maarten Spaanderman, gezagvoerder van de brik *Doesborgh* neemt van een reis eens twee palmrolmarters mee en op een andere een West-Indische vos. Maar Sikko Parma, die een groot kenner is van de kapiteins van de zeemanscolleges, geeft als commentaar dat diezelfde gezagvoerders ook mopperen over de slechte betalingsgewoonten van dat eerbiedwaardige Genootschap.

C.F.L. Paul

Aanwinsten in de bibliotheek Het 150-ste herdenkingsjaar van de verschijning van *The Origin of Species* vormde voor Humphrey Hazelhoff Roefzema een mooie gelegenheid om uit zijn boeken-collectie het prachtig geïllustreerde *The Beagle Record*, met verslagen van Kapitein Fitzroy en dagboekantekeningen en brieven van Charles Darwin, aan de bibliotheek van de stichting te schenken.

- *The Beagle Record*, selections from the original pictorial records and written accounts of the voyage of H.M.S. Beagle, edited by Richard Darwin Keynes, Cambridge 1979, 409 pp.
- Charles Darwins brieven, een selectie 1825-1859, onder redactie van Frederick Burkhardt, Amsterdam 2005.

‘HOERA VOOR KAAP HOORN’

CHARLES DARWIN’S WERELDREIS MET DE ‘BEAGLE’ (1831-1836)

Dat de ronding van Kaap Hoorn niet eenvoudig is, ondervond ook Charles Darwin aan boord van de H.M.S. Beagle tijdens zijn vijf jaar durende reis om de wereld. In de uitvoerige brieven die hij gedurende die tijd schreef, besteedde hij weinig woorden aan de nautische aspecten van de reis, ondanks dat hij in totaal 18 maanden op zee doorbracht. Zijn faam berust dan ook niet op goed zeemanschap maar op het natuurkundig onderzoek, waarvan hij in 1859 de conclusies, 23 jaar na afloop van de reis, formuleerde in zijn grote werk *The Origin of Species*.

Het gebied rond Kaap Hoorn maakte echter zoveel indruk dat hij er een aantal passages in zijn brieven aan wijdde. Over de kust van Patagonië verzucht hij:

‘... de treurige werkelijkheid was dat we meer dan 240 mijl langs zandheuvels hebben gevaren; ik heb nooit geweten wat een afschuwelijk lelijk ding zo’n zandheuvel is ... Dus Hoera voor Kaap Hoorn en het land van de stormen’.

Zijn juichstemming slaat snel om als hij met de rauwe werkelijkheid wordt geconfronteerd:

‘Het is nu maanden geleden dat we in een geciviliseerde haven zijn geweest, bijna alle tijd hebben we doorgebracht in het meest zuidelijke deel van Vuurland.- Het is een afschuwelijk gebied, de stormen volgen elkaar met zulke korte tussenpozen op dat het moeilijk is ook maar iets

te doen.- We waren op 23 dagen van Kaap Hoorn en konden op geen enkele manier Westwaarts geraken.- De laatste & beslissende storm voordat we onze pogingen staakten, was ongewoon hevig. De zee sloeg een gat in een van de sloepen en er stond zoveel water op het dek dat alles onder water kwam te staan; bijna alle papier voor het drogen van planten is onbruikbaar geworden & de helft van het verzamelde materiaal van deze tocht.- Tenslotte liepen we een beschutte inham binnen en zijn in de sloepen via kanalen in het binnenland naar het Westen gegaan.’

De Beagle aan de grond gezet in de Rio Santa Cruz aan de westkust van Patagonië.

De Beagle passeerde 21 december Kaap Hoorn, maar was 24 december gedwongen beschutting te zoeken in Wigwam Cove. 30 December kozen ze weer zee en bereikten een zuiderbreedte van 57°23’, maar maakten weinig west. Na plat gegooid te zijn tijdens de hevigste storm die kapitein Fitzroy ooit had meegemaakt, waren ze 13 januari terug bij de Valse Kaap Hoorn en staakten de rondingspoging omdat ze bang waren dat het schip niet meer bestand was tegen de zware zeeën.

EENE REIS OM DE WERELD

Door D. Hellema, officier van gezondheid, Zr.Ms. ‘Curaçao’. Nieuwediep 1880. Schenking Louis Horneman.

Volgens Darwin trof kapitein Robert Fitzroy van de Beagle weinig blaam voor de mislukking van de ronding. Hij had veel respect voor de ervaren Fitzroy en prijst hem als een snelle zeiler die geen marineschip voor zich duldde.

De Curaçao was een korvet met stoom- en zeilvoortstuwing voor verbinding met de koloniën en aflossing van marinepersoneel aldaar. Het maakte in 1874 de reis niet via Kaap de Goede Hoop maar rond Zuid-Amerika en over de Pacific. Daar een stoom-zeilschip ‘buiten staat is om op te werken (= op te kruisen, red.) noch om vooruit te stoomen tegen hevigen wind bij hooggaande zeeën’ werd Kaap Hoorn niet gerond maar door Straat Magelaen gestoomd. De auteur beschrijft de zeereis en de maatschappelijke situatie in de aanloophavens.

DE ADVIESCOMMISSIE KAAP

HOORN-RONDERS

Een belangrijke doelstelling, neergelegd in de statuten van de Stichting Nederlandse Kaap Hoorn-vaarders, is het levend houden van de herinneringen aan de zeilende vrachtaart die vanuit Europa naar de westkusten van Zuid-Amerika werd bedreven.

De stichting wijdt er op vele manieren aandacht aan en ieder die geïnteresseerd is hoeft maar een bezoek aan de oudheidkamers in Hoorn te brengen om daarbij aan zijn of haar trekken te komen. Al een aantal jaren, om precies te zijn: sinds 1998, stelt de stichting zich ten doel om aan de hedendaagse zeilers die op hun tochten Kaap Hoorn rondde, een teken van erkenning voor hun prestaties uit te reiken. Intensieve gedachtewisseling onder deskundigen uit eigen kring mondde uit in de totstandkoming van een reglement (‘the rules’) dat sindsdien wordt gehanteerd om te beoordelen of de ronding van Kaap Hoorn geschiedde volgens de daarin gestelde criteria. Een adviescommissie onder leiding van Dirk Dragt buigt zich over de aangeleverde documentatie (scheepsjournalen) en stelt aan de hand daarvan een advies op aan het bestuur van de stichting, dat op zijn beurt een advies uitbrengt aan de burgemeester van de gemeente Hoorn. Aan de in aanmerking komende schipper wordt de titel *Kaap Hoorn-schipper* toegekend en aan hem/haar wordt door de Hoornse burgemeester een fraaie trofee met bijbehorende oorkonde overhandigd. De stichting kan voorts, op voordracht van de Kaap Hoorn-schipper en/of na advies van de adviescommissie, de titel *Kaap Hoorn-zeiler* toekennen aan voor het rondingtraject aangemon-

sterde bemanningsleden. Zij ontvangen uit handen van de voorzitter van de stichting een gedenkpenning, ook met een bijbehorende (fraai gekaligrafeerde) oorkonde. De uitreiking vindt als feestelijk intermezzo plaats tijdens de jaarbijeenkomst van de stichting in oktober. Illustere namen prijken inmiddels in het ‘Gulden Boek’ dat over de verrichtingen wordt bijgehouden. Zo komen we de namen tegen van Conny van Rietschoten (‘Whitbread Round the World Race’), van Dirk Nauta en Roy Heiner, als ook van de soloprestaties van Eilco Kasemier, Cees den Hartoog, Jan Wit, Henk de Velde en Mark Slats. Maar ook de meer commercieel getinte rondingen van Dick van An del (‘Oosterschelde’) en van Klaas Gaastra (‘Europa’) worden in het boek vermeld. Het aantal uitgereikte penningen en oorkondes aan bemanningsleden bedraagt inmiddels ongeveer 50 stuks. Niet ieder van de genomineerde zeilers is in staat te voldoen aan de eis de onderscheiding persoonlijk tijdens de jaarbijeenkomst in ontvangst te nemen (het zijn nu eenmaal vaak ‘zwerwers’) en er rusten intussen dan ook een vijftal penningen in het kabinet van de schatbewaarder van de stichting. We zien uit naar de komende jaarbijeenkomst op 1 november in Hoorn, waar we hopelijk enige deelnemers aan de huidige *Volvo Ocean Race* mogen verwelkomen.

Jaap Waterdrinker

Nieuwe leden van de commissie zijn de heren R. Snouck Hurgronje, H. Tromp, A. Twigt en H. Wever. Zij nemen de plaats in van de heren P. van den Driest (overleden), C. den Hartoog, E. Kasemier en J. Molenaar. De heren D. Dragt (voorzitter), E. Kasemier en J. Wit competeren de adviescommissie.

In de volgende nummers van het Kaap Hoorn Journaal zullen wij telkens de reis van één of meer Kaap Hoorn-schippers belichten.

DEELNEMERS EN RELATIES

Tussen 1 december 2008 en 1 mei 2009 mochten wij de volgende nieuwe begunstigers begroeten; J.E. Dekker, Apeldoorn; Harko Lambarts, Weesp; G.E.J. Wastell, Amsterdam; T.Mars, Leek en Kapt. K. Poort van Ingen, Bloemendaal. Het aantal beëindigingen van deelnemers inclusief de overledenen voor geheel 2008 bedroeg 25 personen. Voorts waren er de afgelopen maanden 2 tussentijdse opzeggingen.

*Door overlijden ontvielen ons de heren M.Th. Moolhuizen te Weesp, W.A. Hage te Amsterdam en A.M.G. Lanz te Son.
Mogen zij rusten in vrede.*

Het aantal deelnemers bedraagt thans 491. Daarnaast onderhouden wij contacten met 54 relaties in binnen en buitenland.

BIJeenKOMSTEN VAN DE KERNGROEP

Op 21 januari j.l. werd in Hoorn een gezamenlijke dagbijeenkomst gehouden van onze kerngroep en de Stichting Marhisdata (Stichting Maritiem Historische Databank). De doelstelling is "Het historisch verantwoord (doen) verzamelen, vastleggen en beheren van gegevens in geschrift en (beeld)materiaal - m.b.t. alle sinds 1813 in de vaart gebrachte zeegaande koopvaardij- en marineschepen onder de Nederlandse, Belgische en Luxemburgse vlag en van hun (voormalige) overzeese gebiedsdelen alsmede met betrekking tot alle in gebruik (geweest) zijnde scheepswerven in deze landen". Aan de hand van beeldpresentatie toonden de stichtingen de stand van zaken rond de eigen gedigitaliseerde databestanden. Van onze zijde waren dat de digiBouma en het concept Kaap Hoorn-rondingen in de 19e eeuw. Voor Marhisdata verzamelen en verwerken thans ruim 20 vrijwilligers in het gehele land de maritieme gegevens. Namens het bestuur van Marhisdata attenderen wij gaarne belangstellenden op de website www.marhisdata.nl voor mogelijkheden om hen eventueel te assisteren.

Door Louis Horneman werd op 18 februari een verhandeling gehouden over "Een Engelse zeekaart van de Zuiderzee uit de 1e helft 16e eeuw". Allereerst schetste hij het politieke beeld in Europa in 1539 waarbij Hendrik VIII van Engeland Anna van Cleef had uitgekozen als vierde echtgenote. Een gebruikelijke reis via Calais was voor haar onmogelijk, evenals een reis door de Nederlanden. Daarom besloot Hendrik schepen van de *Royal fleet* naar Harderwijk (de haven van Gelderland) te sturen. Bij ontbreken van kaartmateriaal zond hij twee ervaren kapiteins, John Aborough en Richard Couche naar de Lage Landen om een *Seaman's Rutter* (leeskaart) te maken van het zeegat van Texel en een route van het Marsdiep over de Zuiderzee naar Harderwijk. Uiteindelijk werd via diplomatieke onderhandelingen toch voor Anna en haar gevolg een vrijgeleide over land naar Calais geregeld. De *rutter* was al wel gereed, raakte echter in vergetelheid en werd weer ontdekt in de 20e eeuw.

Tenslotte volgde op 18 maart de laatste seizoensbijeenkomst. Onze begunstiger Ed Hornick was in het bezit gekomen van een NCRV-documentaire uit 1969 over de Nederlandse Vereniging van Kaap Hoornvaarders, voorloper van onze huidige stichting.

Dat is nu zeker interessant historisch materiaal dat wij graag in ons bezit willen hebben. Overleg met de NCRV daarover is gaande.

Hierna volgde een presentatie door Jaap Molenaar met een toelichting op het thema 2009, te weten de Briscoe-tentoonstelling in de Regentessenkamer (zie ook het artikel op pagina 1).

In dezelfde kamer is het onlangs, door schenking van de familie Mul uit Rhenen, verkregen getuigde model van de 'Europa' in een vitrine opgesteld, uitstekend passend bij het zomerthema.

-kvl

CHILI EN ARGENTINIË 200 JAAR ONAFHANKELIJK

In het kader van de viering van 200 jaar onafhankelijkheid van Chili in 2010 wordt in april van dat jaar een internationale vriendschapschappelijke ontmoeting georganiseerd. Er is een zeer gevarieerd program van 9 dagen opgezet. De Stichting zal vertegenwoordigd worden door onze penningmeester, John Planken. In 2010 herdenkt ook Argentinië 200

jaar onafhankelijkheid. In het kader daarvan zal in het provinciaal museum te Ushuaia (Museo del Fin del Mundo) een nautische tentoonstelling over de ontdekkingsreizen rond Vuurland (dus ook Kaap Hoorn) als internationaal project worden uitgevoerd. Het Centrum Internationale Erfgoedactiviteiten heeft onze stichting gevraagd medewerking te verlenen. Daarover is overleg gaande. Gedacht wordt o.a. aan specifieke bijdragen van de expeditie van Le Maire en Schouten (1615-1616), de expeditie van de Nassause Vloot (1628) en de expeditie van Brouwer in 1643. Maar ook de aanstaande naamgeving door de Chileense regering van de door onze begunstiger kapitein Kars ontdekte zeestromingen in Straat Magelhaes (de 'Karsstromingen') heeft de interesse gewekt.

Tijdens de druk bezochte Februarilezing op 14 februari in Amsterdam werd afscheid genomen van oud-voorzitter Ronald de Jong onder gelijktijdige benoeming tot 'bijzonder adviseur' (midden). Hij wordt op de foto geflankeerd door Humphrey Hazelhoff Roelfzema (links) en kapt. Chr. Offringa (rechts), beiden ook 'bijzonder adviseur'. De lezingen werden verzorgd door dr. Philip Bosscher (Marin Henri Jansen: Een maritiem leven) en door ktz b.d. Thijs Bakker over zijn avonturen als jong marineofficier in Nieuw-Guinea. Schoot aan was druk en gezellig. De bijeenkomst werd voor het eerst afgesloten met een Indisch buffet.

UW DONATIE VOOR 2009 AL BETAALD?

Eind februari hebben alle donateurs een acceptgiro voor het betalen van hun donatie voor 2009 van ons ontvangen. Zoals u bekend is de minimumdonatie voor dit jaar (€ 15) onveranderd gebleven. Op een klein aantal na hebben onze donateurs hun bijdrage al overgemaakt. Daarvoor onze hartelijke dank. Er zijn leden die meer hebben betaald. Dat is heel plezierig en die leden worden 'dubbel' bedankt! De leden die hun bijdrage nog niet hebben betaald worden verzocht dit alsnog te doen. Wij hoeven dan geen herinneringsbriefje te verzenden wat de Stichting weer geld bespaart. Betaling kan plaats vinden via internet op onze girorekening: 2769806 t.n.v. **Stichting NKHV, Herengracht 13, 1441 EV Purmerend**. De in het buitenland wonende donateurs kunnen hun bijdrage overmaken door gebruik te maken van volgende bankcodes: **BIC: INGBNL2A - IBAN: NL62INGB0002769806** Graag wel uw naam en adres (met postcode) vermelden!

Bij voorbaat onze hartelijke dank.

John Planken, penningmeester

STICHTING NEDERLANDSE KAAP HOORN-VAARDERS

Bezoekadres: Achterom 17, Hoorn (Oudheidkamers), tel. 0229 215964

De Oudheidkamers zijn geopend van 1 april t/m 30 september op woensdag van 11.00 tot 16.00 uur; van 1 juni t/m 31 augustus ook op zondag van 13.00 tot 16.00 uur. Daarnaast voor groepen alleen op afspraak.

Secretariaat: Postbus 1016, 1620 KA Hoorn

Bestuur:	K. van Louvezijn, voorzitter	tel. 0229 246960
	G. van der Meer, secretaris	tel. 0229 245443
	J.H.F. Planken, penningmeester	tel. 0299 473847
	Drs. R.E. du Pré (voorz. Coll.cie)	tel. 0229 295099

E-mail: info@kaaphoornvaarders.nl Website: www.kaaphoornvaarders.nl